

**Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«Менеджмент культурно-дозвіллевих послуг»

8-й семестр, 2025 рік

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність
011 Освітні,
педагогічні науки
Освітній рівень
бакалавр

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра педагогіки
Викладач: **Войналович О.О.** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету
Інформація про викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pedahohiky-pf-npu/pro-kafedru-red>
E-mail: **Vvvaalexandra@ukr.net**

**I. Основна
мета/цілі навчання**

закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих при вивченні спеціальних фахових дисциплін, а також надання можливості реалізації знань студентів у культурно-дозвіллевій сфері; ознайомлення студентів зі змістом роботи культуролога, з основними видами культурологічної діяльності. Безпосередньою метою практики є ознайомлення студентів з особливостями та напрямками роботи міських, районних та обласних відділів культури, закріплення та поглиблення здобутих теоретичних знань під час вивчення культурологічних дисциплін, вивчення специфіки функціонування державних, громадських та приватних культурних закладів.

Завдання:

- поглиблення й удосконалення теоретичних знань і встановлення їх зв'язку з практичною діяльністю;
- розвиток особистісних якостей, необхідних культурологу, як фахівцю з аналітики культури та креативних індустрій у культурно-дозвіллевій сфері;
- формування професійних умінь і навичок: комунікативних, організаторських, діагностичних, проєктувальних, дидактичних, аналітичних, творчо-креативних;

- знайомство з культурними, культурно-просвітницькими установами, із закладами управління у сфері культури та креативних індустрій;
- створення умов для розвитку здібностей і самореалізації студента, для формування його власного стилю діяльності.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна **вибіркова**

III. Обсяг навчальної дисципліни

<i>Кількість кредитів</i>	<i>3 кредити</i>
<i>Загальна кількість годин</i>	<i>90</i>
<i>Лекційні заняття</i>	<i>18</i>
<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>16</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>45</i>

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні засади соціально-культурних технологій в індустрії дозвілля.

Тема 1.1. Історія і сучасний стан розвитку сфери дозвілля як складової соціально-культурного простору.

Історичний підхід дослідження дозвілля: періодизація та основні досліджувані тенденції. Дозвілля як фактор регулював соціального життя в історичному контексті. Соціально-виховний вплив дозвіллевої діяльності за різні історичні періоди. Основні закономірності історичного розвитку сфери дозвілля. Античне дозвілля як умова розвитку особистості. Особливості середньовічних форм організації дозвілля. Становлення та розбудова дозвілля у Новий час. Дослідження дозвілля в контексті різних наукових галузей за кордоном. Соціальна сутність дозвілля. Дозвілля в житті людини. Параметри, функції і принципи дозвілля. Класифікація дозвілля в концепціях учених.

Тема 1.2. Поняття та класифікація соціально-культурних технологій в сфері дозвілля.

Поняття соціально-культурних технологій, складові технологічного процесу. Класифікація соціокультурних технологій в дозвіллевій сфері. Загальні (дослідницькі, управлінські, проєктні). Функціонально-галузеві (культурно - зберігаючі, культурно-творчі, дозвіллево- рекреаційні), просвітні, соціально педагогічні ,соціально захисні, диференційні (соціально-демографічні) , спеціальні(дизайн середовище, рекламування соціокультурних заходів тощо.

Тема 1. 3. Специфіка розвитку індустрії дозвілля та її технологізація в сучасних мовах розвитку культури.

Економічні передумови виникнення індустрії дозвілля. Структура індустрії дозвілля. Види закладів, матеріально-технічна база . Проблеми і перспективи функціонування індустрії дозвілля в сучасних умовах та застосування соціокультурних технологій. Напрями співробітництва бізнесових кіл та дозвіллевої сфери.

Модуль 2. Методичні засади соціально-культурних технологій в індустрії дозвілля.

Тема 2.1. Планування та реалізація культурно-творчих технологій.

Технології організації краєзнавчої роботи в сучасних умовах соціокультурного розвитку. Технології обліку та вивчення пам'яток історії та культури, ландшафтних зон і історико-культурних заповідників. Технології створення територіальних краєзнавчих експедицій і довідників. Реставраційні технології по поверненню пам'ятників і культурних споруд первісного

призначення. Технології музеєфікації приватних художніх зібрань і колекцій (виробів образотворчого мистецтва, орденів, костюмів, монет, поштових марок тощо). Технології розвитку туристично-екскурсійних маршрутів на базі історико-культурних та історико-краєзнавчих об'єктів. Технології відродження традиційних форм соціокультурної діяльності: народних промислів, ремесел, обрядів та розвиток новітніх в індустрії дозвілля.

Тема 2.2. Планування та реалізація рекреативно - оздоровчих технологій.

Сутність рекреативних (відновлювальних) технологій і їх використання в процесі соціально-культурної діяльності. Рекреативна методика в індустрії дозвілля. Організація рекреативної, ігрової, розважальної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Опора на активне використання новітніх досягнень біології, фізіології, психології, медицини. Використання інформаційних та мережових технологій в просування про соціальних цінностей в індустрії дозвілля.

Тема 2.3. Просування та реалізація просвітніх технологій в сфері дозвілля.

Різні види творчо-формувальних, розвивальних технологій. Організація самодіяльної художньої науково-технічної прикладної творчості та аматорського руху в сучасних умовах індустрії дозвілля. Розвиток авторської творчості, авторських шкіл. Підвищення інтересу до колекційно-збиральної аналітичної дослідницької діяльності і т.д. Відродження традицій побутового музикування, сімейної самодіяльності і розширення мережі творчих лабораторій, майстерень, художньо-творчих товариств, студій, шкіл, центрів об'єднань естетичного виховання.

Модуль 3. Методика культурно - дозвілєвої діяльності як феном.

Тема 3.1. Планування та реалізація святково-розважальних технологій в індустрії дозвілля.

Організація відпочинку та розваг в індустріях дозвілля. Використання традицій відродження народної культури у процесі розвитку дозвілєвих потреб суб'єктів соціуму та інфраструктури дозвілля. Відновлення колишніх і виникнення нових свят, обрядів і ритуалів: гуморин, днів сміху, спортивно-туристських свят, свята квітів, літературно-художніх свят, свята чаю, свята міс та ін. Збагачення конкурсних ігрових, художньо- видовищних дозвілєвих програм. Індивідуальний, груповий, сімейний, віртуальний туризм.

Тема 3.2. Планування та реалізація інноваційних соціально-культурних технологій в індустрії дозвілля.

Інноваційні технології та їх класифікація за цілями, змістом формами і методами, відносинами і позиціями учасників соціально-культурної діяльності. Соціокультурна інновація як можлива різновид на альтернативної технології. Суть альтернативних технологій, що використовуються в соціально-культурній сфері, зокрема в індустрії дозвілля. Використання новітніх засобів інформаційної доби в розбудові індустрії дозвілля. Стимулювання дозвілєвих потреб населення. Поєднання традиційних концептуальних основ соціально-культурного процесу (соціально-філософських, психологічних) та загальноприйнятих організаційних, змістовних і методичних принципів з альтернативами.

Тема 3.3. Соціально-педагогічні умови функціонування технологій культурно-дозвілєвої діяльності. Реалізація дозвілєвої активності людини.

Сімейно-побутові традиції та організація культурного дозвілля. Дозвілля народів світу. Специфіка дозвілєвої роботи з підлітками та молоддю. Саморозвиток та самореалізація сучасної молоді в сфері дозвілля. Феномен субкультурної активності молоді. Культурно - дозвілєва діяльність з дітьми у закладах освіти. Соціально-психологічні особливості

сучасного підростаючого покоління. Особливості організації КДД для дітей та підлітків (дитячі ранки, вистави, театралізовані свята, ігрові програми, тижні книги, казки, музики, вистави дитячої творчості, гурткова робота, студії) . Дитяча ігротека. Основні форми роботи з підлітками (гуртки художньої та технічної творчості), конкурсні та ігрові програми, комп'ютерні ігри, свята, естафети, фестивалі, зустрічі з цікавими людьми.

V. Результати навчання

ПРНЗ. Уміти конструктивно розв'язувати професійні, проблемні задачі, здійснювати суб'єкт-суб'єктну, педагогічно доцільну, партнерську взаємодію на основі загальнолюдських цінностей, етики і моралі.

ПРН8. Уміти оцінювати власні професійні здобутки та визначати перспективи особистого професійного розвитку.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

<i>Поточний контроль</i>	<i>опитування (усні й письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти, написання пресрелізів, есе), оформлення документів, тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи</i>
<i>Підсумковий контроль</i>	<i>залік у I семестрі</i>

Підсумковий контроль у вигляді заліку проводиться у формі виконання письмових завдань. На залік виносяться питання, що відповідають навчальній програмі з дисципліни і доводяться до відома студентів викладачем. Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою та виставляються у відповідну графу в заліковій відомості. Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середнє арифметичне кількості балів поточного (100 балів) та залікового (100 балів) контролю.

Критерії оцінювання знань студентів

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних та семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних та семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

«Творчий рівень» (90-100 балів) - знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, узагальненими, системними; він вміє застосовувати знання творчо, його навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

«Високий рівень» (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

«Достатній рівень» (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

«Задовільний рівень» (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово. Оцінка "задовільно" виставляється тим здобувачам освіти, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Основи професійно-педагогічного самовдосконалення особистості» або мають потенційні можливості (резерви) для їх засвоєння під керівництвом викладача.

«Низький рівень» (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу. Оцінка "задовільно" виставляється тим здобувачам освіти, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Основи професійно-педагогічного самовдосконалення особистості» або мають потенційні можливості (резерви) для їх засвоєння під керівництвом викладача.

Незадовільний рівень:

«Незадовільно» (0-59 балів) - виставляється здобувачу освіти, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Основи професійно-педагогічного самовдосконалення особистості» допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу. Відповідь здобувача вищої освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вмє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щопонеділка після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;*
- 2) реферативні повідомлення, доповіді – 5 балів;*
- 3) творчі роботи – 5 балів;*
- 4) оформлення документів – 2 бали;*
- 5) тренувальні онлайн-тести – 2 бали;*
- 6) тестові модульні контрольні роботи – 5 балів.*

VIII. Основні інформаційні

Головач Н.М. Маркетинг культурно-дозвілевих послуг. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи студентів освітнього рівня «Бакалавр».Харків,2018.12с.

ресурси

Культура управління: Навчальний посібник. П. Е. Герчанівська, К. М. Лемківський, І. Федорова. Київ: ІВЦ, 2018. 152 с.

Куцак С.А. Стратегія розвитку культурно-дозвіллевих програм у контексті трансформацій дозвіллевих практик : проблеми і перспективи. Київ: 2020. 134с.

Максимовська Н.О. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні : соціально-педагогічний аспект. Вісник Харківської академії культури. 2016. Вип.33. С.264-272.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри педагогіки протокол № 1 від 25 серпня 2024 р.